

Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat
Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung
7100 Szekszárd, Rákóczi Str. 69-71.
levelezési cím: 7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

A NAPIREND SORSZÁMA: 1.

MELLÉKLET: 5 db

TÁRGY: A német nemzetiségi oktatás/nevelés helyzete városunkban

ELŐTERJESZTÉS

A SZEKSZÁRDI NÉMET NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2018. OKTÓBER 29-I RENDES ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Farkas Pálné elnökhelyettes

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

dr. Ludas Gabriella jogi referens

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Terjedelem: 1+ 4 oldal

Tisztelt Képviselő-testület!

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat rendszeresen áttekinti a Szekszárd város óvodáiban és általános iskoláiban folyó német nemzetiségi, kétnyelvű oktatás és nevelés helyzetét, ezért év elején megkereste az általános iskolák, valamint a Szekszárdi 1. Számú Óvoda Kindergarten Intézményvezetőit, hogy az intézményükben folyó német nemzetiségi oktatás és nevelés helyzetéről tájékoztassák a Képviselő-testületet. A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat fontosnak tartja az intézményekben folyó munka nyomon követését, a nemzetiségi oktatás, a hagyományápolás eredményes megvalósulását. A cél egy kiegyensúlyozott kapcsolat keretében az intézményekben végzett munka segítése, támogatása.

Az Önkormányzat az alábbi kérdésekre kért választ az Intézményvezetőktől:

- A 2017/18-as tanévben hány gyermek részesült az intézményben német nemzetiségi oktatásban/nevelésben?
- A korábbi évekhez képest ez a szám csökkenő/változatlan/emelkedő?
- Milyen eredményeket értek el növendékeik a különböző nyelvi, nemzetiségi hagyományőrző versenyeken, rendezvényeken?
- Milyen pályázatokkal segítették a nemzetiségi nevelést, hagyományápolást?
- Hogyan valósítják meg a népismeret oktatását?/tárgyi, személyi feltételek/
- Milyen közvetlen német kapcsolatokkal rendelkezik az intézmény?
- Miben segíthetné a német önkormányzat a nemzetiségi tevékenységet az intézményben?

A következő intézményektől érkezett beszámoló:

- Szent József Iskolaközpont
- Szekszárdi Babits Mihály Általános Iskola
- Szekszárdi Baka István Általános Iskola
- Szekszárdi Garay János Általános Iskola
- Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola

Az Intézményvezetők beszámolója alapján készült helyzetelemzés:

A megadott szempontok alapján valamennyi intézmény vezetője korrekt, részletes beszámolót készített, melynek alapján a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat átfogó képet kapott az intézményekben folyó szakmai munkáról.

1. A gyermeklétszámra vonatkozóan megállapítható, hogy a szülők szívesen választják azokat az intézményeket, ahol német nyelvoktatás, nevelés folyik, de a beiratkozáskor eltérő létszámban jelentkeznek az intézményekbe.
2. A Szent József Iskolaközpontban a teljes tanulólétszám, 177 fő vesz részt a német nemzetiségi nyelv oktatásában, mely növekedést jelent az előző évhez viszonyítva. Szintén emelkedő létszámról számolt be a Baka iskola, ahol stabil az igény a

nemzetiségi képzés iránt. A nemzetiségi oktatásra beíratott gyermekek száma folyamatosan nő. A Babits és Garay iskolában a tanulólétszám a korábbi évekhez képest jelentősen nem tér el, szinte változatlan. A Dienes iskolában az utóbbi két év viszonylatában kis létszámú a beiratkozók száma, csökkent a tanulók összlétszáma. Az intézményvezető megállapítása szerint a kevés beiskolázandó gyermek mellett sok év óta számukra rendkívül hátrányos körzetelosztás alapján dolgozik az iskola. A SZNNÖ beadványára érkezett pozitív elbírálást csak a következő tanévtől tudják érvényesíteni.

3. A személyi feltételek vonatkozásában pozitív a kép. Valamennyi intézményben jó, szinte 100 %-os a szakos ellátottság és a pedagógusok rendelkeznek a nyelvoktatáshoz szükséges, törvényben is előírt végzettséggel. A Baka iskolában több pedagógus másoddiplomás képzésen vett részt, javítva a szakos ellátottságot. A Dienes iskolában német nemzetiségi gyakorlatvezető tanító szakvizsgát tett 1 fő. Mint nemzetiségi Bázisintézmény hasznos és népszerű továbbképzéseket adott és szervezett. Több szakmai fejlesztést célzó továbbképzéseken is részt vettek az iskolák pedagógusai.
4. Szép eredményekről, sikeres versenyekről számoltak be az intézményvezetők. Városi, megyei, regionális, országos versenyeken elért eredmények a pedagógusok szakmai felkészültségéről tanúskodnak. Vers - és prózamondó versenyek, szép kiejtési, szövegértő versenyek mellett az iskolák saját szervezésű versenyeket is rendeznek. A Szent József Iskolaközpont „Betűző”versenye igen népszerű a tanulók körében. Az iskola szeretné a jövőben kiterjeszteni ezt a versenyt a város többi iskolájára is. Ez már a tavalyi évben is felmerült. A Dienes iskola saját szervezésében egy levelező szövegértő versenyt hirdet meg évről-évre, Dienes napi német verseny felső tagozatosoknak. Házigazdája és szervezője minden évben a magyarországi németek országos vers - és prózamondó verseny Tolna megyei döntőjének. A versenyeken való részvétel mellett az iskolák a nyelvizsgára való felkészítést is fontos feladatuknak tartják. Sikeres alapfokú és középfokú vizsgák, valamint a DSD nyelvizsgázók száma növekvő tendenciát mutat. A Dienes és Babits iskola DSD nyelvizsgahely lett, melyhez a Baka iskola is csatlakozott. A tavalyi évben a Garay iskola is bekapcsolódott a nyelvizsgáztatás rendszerébe. Így egyre több tanuló számára elérhető a Sprachdiplom valamelyik fokozata.
5. A hagyományápolás területén is sokat tesznek az intézmények. Érezhetően természetesnek tartják, maguk az intézményvezetők is, hogy a nyelvoktatás, nevelés mellett a német nemzetiségi hagyományok őrzését és ápolását is fontos feladat. Vannak hasonló hagyományápolást célzó tevékenységek, melyek csaknem minden intézményben szerepelnek: nemzetiségi nap, Márton nap, DBU előadásai, Tracht Tag, nemzetiségi kórus, tánc. Egyre többen a tanösvényeket tanulmányozzák. Néhány intézmény esetében egyedi jellegű megoldással végzik a hagyományok megismerését, ápolását. A Babits iskolában nemzetiségi múzeumot alakítottak ki, adventi kirándulást szerveznek Bécsbe. A Garay iskolában ünnepi projekt keretében ismerkednek a hagyományokkal. A Baka iskolában az ún. nemzetiségi tankönyv indult.

A Dienes iskolában nemzetiségi kiállítás, színjátszó csoport, nemzetiségi táboroztatás, sváb bál rendezése jelentik a hagyományok felelevenítését.

A hagyományok ápolását nagymértékben segíti a nép-és honismeret, mely önálló tantárgyként szerepel az órarendben. E tantárgy eredményessége érdekében szerveznek az iskolák kirándulásokat, melynek során tájházakat, falumúzeumokat látogathatnak meg. Ennek értéke abban rejlik, hogy a tanulókhöz, de a pedagógusokhoz is közelebb kerülnek a múlt emlékei a múzeumokban összegyűjtött tárgyak, eszközök, ruhák közvetítésével. Valamennyi iskolában a népismeret tanításához rendelkezésre áll egy remek tankönyvcsalád „Schatztruhe”, mely sok segítséget ad a népismeret oktatásához. Pályázati lehetőséget kevésbé vették igénybe az intézmények. A Baka iskola pályázott sikerrel az EMMI-nél, a hagyományőrző nemzetiségi programok megvalósítására. A Dienes iskola a Nemzeti Kulturális Alap pályázatán elnyert összegből német nemzetiségi ruhát varratott a kiskórus tagjainak.

6. A kapcsolatokra vonatkozó válaszokból kiderült, hogy az iskoláknak nincs partneriskolájuk német nyelvterületen. Tulajdonképpen a régi kapcsolatok már nem működnek (Baka, Garay, Dienes). Az intézményvezetők az önkormányzat segítségét kérik a partneriskolai kapcsolatok kiépítéséhez. A Babits iskola rendelkezik új testvériskolai kapcsolattal, a Rodenbach-i iskolával, cserelátogatásokkal, közös programokkal, levelezéssel tartják a kapcsolatot. A Szent József Iskolaközpont a Bautzen-i kapcsolatról számolt be. Német gyerekekkel táboroztak. A Dienes iskola a Német Vöröskereszt Volunta szervezettel vette fel a kapcsolatot, melynek keretében önkéntesek segítettek a nyelvhasználat fejlesztésében.

7. Kérések a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat felé:

- Partneriskolai kapcsolat kiépítésének segítése;
- Országos szinten megkönnyítené az információáramlást nemzetiségi kérdésekben, valamint a versenyeket, programokat érintően az LDU-nál évek óta létező nemzetiségi iskolákra kiterjedő adatbázis és a nemzetiségi POK összehangolása, mert több esetben késve, vagy csak véletlenül értesülnek az intézmények új versenyekről. Ennek a problémának a továbbítása.
- Segítség a nemzetiségi pályázatokban.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Szekszárd, 2018. október 24.

**Farkas Pál Györgyné
elnökhelyettes**

Határozati javaslat

**A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2018. (X.29.) határozata
*a német nemzetiségi oktatásról/nevelésről szóló beszámolókról***

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a Szent József Iskolaközpont, a Szekszárdi Babits Mihály Általános Iskola, a Szekszárdi Baka István Általános Iskola, a Szekszárdi Garay János Általános Iskola és a Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola német nemzetiségi oktatás-nevelés helyzetéről szóló beszámolóját elfogadja, és köszönetet mond az Intézményvezetőknek a német nemzetiségi hagyományok ápolása terén kifejtett tevékenységéért.

Határidő: 2018. október 29.

Felelős: Dr. Józán-Jilling Mihály